

TELEGRAFUL ROMÂN.

Nr. 28. ANUL XIII.

Sabiu, in 11/23 Apriliu 1865.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
inteja ora cu 7. cr. sirulu cu litere
mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si
pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Protocolu,

despre siédinti'a conferentia la tinuta in Carlovitii in 2/14 Martiu 1865. din partea corpului ropresentativu românlu la Congressu, in urmarea convocarei Escellentiei Sele Dlui Archiepiscopu si Mitropolitu românlu greco-orientalu.

Sub presiedinti'a Escellentiei Sele Domnului Archiepiscopu si Mitropolitu Baronu de Siagun'a.

In presinti'a Ilustritatiei Sele Domnului Episcopu alu Aradului Procopiu Ivacicovici si a subscrisilor deputati congressuali.

Nr. 7.

Escellentia Sea Dlu presiedinte Archiepiscopu si Mitropolitu face cunoscutu, cumca mai multi membri ai acestui corpu ropresentativu s'au indreptatu catra Escellentia Sea cu acea rogare, ca sa li se deie concediu pe tempu nedeterminatu, de orece densii nepresupunendu cumca se va traganu asiá indelungatu rezolvarea problemei sele nu si-au prevedintu pe asiá lungu tempu recerintiele familiare si indatoririle oficiului lor, si acum presinti'a le e urgintu necessariu acasa, mai cu sémá ca nici aprosimative nu se pôte defige tempulu in care acestu corpu ropresentativu si va incheia problem'a sea de aicea, dreptaceea Escellentia Sea invita corporatiunea a-si dá opiniunea sea asupr'a acestui obiectu.

In decursulu desbaterei se face observarea, cumca unulu dintre membrii acestui corpu ropresentativu, si adeca Dlu Andreiu de Mocioni s'a si absentatu.

Discussiunea continuata asupr'a acestui obiectu, prin desvoltarea impregiurárilor sustatátore transformá cestiunea propusa din speciala totu mai multu in generala, se face adeca din mai multe párti intrebare: ca ore, luandu in considerare, cumca, de-si acestu corpu ropresentativu din parte-si a implinitu inca nainte de câte-va septemáni totu ce s'a tinulu de densulu si si-a substernutu protocolulu seu Domnului c. r. Comissaru congressualu, totusi de septemáni inzadaru ascépta o intempinare amicabile din partea celuialtu corpu ropresentativu; — mai departe in considerare, cumca nu pôte a nu se recunósce, ca sub tempulu in care se afla aici acestu corpu ropresentativu se pregatesce óresi-care iritare in contra-i si a membrilor sei, de ore ce ori de câte-ori s'a adusu la discussiune in congressulu serbescu afacerea acestui corpu ropresentativu, in totdeun'a a produsu o iritare neindatinata si din partea unor'a espectoratiuni patimóse, — ear organele serbesci de publicitate, discutandu acestu obiectu in tempulu celu mai recentu, se folosescu nu numai de unu limbagiu patimosu, ci chiaru vatematoriu de acestu corpu ropresentativu, si prin descrierea de starea lucrului unilateralu, manca si ici coela schimonosita seducu si turbura opiniunea publica; — in fine in considerare, cumca comissiunea insarcinata de cátra onórabilulu Congressu natiunálu serbescu cu cercetarea cauzei nóstre in astfelu de impregiurá cu greu si va poté curendu fini studiele incepute asupr'a acestui obiectu si a-si formulá opiniunea sea, — dar si altcamu cu privire la amin-tit'a si maiestrosu produs'a iritare de cugete si de opiniune pública cu greu se pôte asceptá din partea acestei comis-siuni, ba nici a congressului însusi o prejudecare cuviinciósa, paciuita si fara patima a pretensiuniloru române si a temeliiloru pe cari se basésa acelea, prin urmare nici incheierea unei impacaciuni drepte si fratesci, si asiá se pôte presupu-ne, cumca membrii románi si perdu numai fara scopu tempulu scumpu pe aici cu negligerea altoru datorintie de oficiu ale lor, si ca presinti'a lor aici in astfelu de impregiurá cu greu vá mai poté fi promovátore de préinalt'a vointia a Maiestá-tii Sele spre incercarea unei impacaciuni amicabile; — deci dara in considerarea tuturor acestoru impregiurá se face intrebare, ca ore preste totu mai e de doritu si necessariu remanerea mai departe a acestui corpu ropresentativu in Car-

lovitii, si potrivése-se aceea ore cu demnitatea sea si cu interesulu cauzei?

Dupa discuterea si considerarea matura si esacta a aceste cestiuni si a tuturor privintieloru se aduce cu unanimitate urmatórea

Decisiune.

Prin Escellentia Sea Domnulu Presiedinte Archiepiscopu si Mitropolitu cu insottrea Ilustritatiei Sele Domnului Episcopu alu Aradului, a rescu in privintia acest'a mai nainte de tóte parerea si svatulu Ilustritatiei Sele Dlui c. r. Comissaru congressualu.

Nr. 8.

Dupa réinceperea siédintiei la 4 ore dupa amédi, Escellentia Sea Domnulu Presiedinte Archiepiscopu si Mitropolitu comunica cu acestu corpu ropresentativu, cumca Innaltu-a-celasi in societatea Ilustritatiei Sele Dlui Episcopu Aradulu amesuratu conclusulu de mai susu adi la un'a ora dupa amédi a descoperitu Ilustritatiei Sele Domnului Comissaru congressualu Barone de Philippovits dorintia mai susu amintita a acestui corpu ropresentativu, si cumca Ilustritatiea Sea dupa ascultarea cu bunavointia a acestei dorintie s'a induratu a se enuncia: ca acestu corpu ropresentativu in totu casulu se mai fia cu raddare asceptandu aicea pana la finea septemanei acestei'a.

Dupa considerarea din nou si esacta a acestui obiectu, si dupace deputatii Dr. Hatieganu, Dr. Maniu, avocatulu Ionescu, precum si protopresbiterulu Grucis la provocarea din tóte pártile au repasitu dela cererea lor de concediu, s'a adusu urmatórea

Decisiune unanima.

Acestu corpu ropresentativu se dechiara a urma cu confidintia consiliulu suslaudatulu Domnu Comissaru congressualu, prin urmare a remané aci la olalta pana Domineca in 19 l. c. sér'a; ear in casulu deca si acestu terminu va decurge fara resultatu, atunci in considerarea privintieloru sub numerulu precedinte enumerate si in specia cumca de dupa acelea remanerea mai de parte a acestui corpu ropresentativu in Carlovitii aru poté servi numai de materia pentru ulteriori iritari, — ce de siguru n'aru deservi nici interesulu cauzei, despre ce este vorb'a, — nici interesulu reciprociloru corelatiuni bisericesci ce sustau intre natiunea romana si serba, — a parasí numai decátu Carlovitiulu; — si despre acest'a a incunoscintia pre Domnulu Comissaru congressualu prin comunicarea acestui protocolu.

Andreiu Baronu de Siagun'a,
Archiepiscopu si Mitropolitu.

Procopiu Ivacicovici, Episcopulu Aradului.
Constantinu Grucis, Protopresbiterulu Hasiasiului.
Ioanne Marcu, Protopresbiterulu Lugosiului.
Iosifu Belesiu, Protopresbiterulu Totvaradiiei.
Nicolau Andreeviciu, Preotu si Directoru scóteloru.
Vincentiu Babesi si Dr. Aureliu Maniu, cá secretari.
Georgiu de Fogarasi. Sigismundu Popoviciu.
Dr. Demetriu Hatieganu. Lazaru Ioanescu.

Simtieminte de bucuria, dedicate

Escellentiei Sele

Archiepiscopului si Mitropolitului greco-orientalu românlu.

Biserica nostra cá o mama veduvita cu girland'a de doliu pe fruntea-si maiestósa Iacramá sórtea unui poporu, dicemu sórtea unui poporu, care de seculi întregi gemeá sub jugulu la care era condamnatu de vitregimea tempului si de intrigele profanate a inamiciloru nostri; dar rugile ferbinti ale poporului românlu au strabatutu la ceriuri; limbile de feru din turnurile bisericeiloru române—printre norii ce navaliau cu afat'a periclitare preste emisferinlu seninu alu Românului—au insonatu unu geametu jelnicu la ceriuri; tonulu preotimiei române

dela altariulu sacru alu templeloru oferite spre servitiulu loru—dupa atâtea calamități fatale— a compaciuitu pre Ceriu cu Românilu; și eata acūm dupa toate suferințele noastre suntemu remunerati; dupa dile întunecose ne resari pe emisferiulu vietiei noastre unu sôre lucinte, glorificandu o di de bucuria pentru noi: o di, a cărei aurora cu radie splendide se aredică preste orizontu, vestindu Româniloru din Ungari'a, Banatu și Ardealu restituirea Metropoliei gr. orientale române de multu oftata; acést'a fu o di, ai cărei diori cu unu triumfu maiestosu si-vibréza radiele aurióre peste pamentulu resplatitu cu atât'a sânge de stranepotii lui Traianu, acést'a e o di, care farmecă animile ori căru Românu adevveratu și interesatu de promoțiunea națiunei noastre. Sa viezi Barbate Sante! sa viezi multi ani, că unu stâlp alu națiunei române, care in atâtea antelupte remasesi invingatoriu pentru națiune ce-ti aduce adi omagiulu stimei intime. Sa viezi multi ani Escellentia Ta S. Parinte Archiepiscopoe și Mitropolit alu nostru! că asiá sa ne potemu bucurá multi ani de vietia unui barbatu sântu, care necombatutu in energi'a Sea nu-i pregetá a face cele mai mari fatigii pentru sânta biseric'a noastră și națiune; sa viezi Escellentia-Ta multi ani! că prin vietia-Ti indelungata sa pótá pluí stranepotii lui Traianu la limanulu scapárei, că prin vietia-Ti intréga și sanetósa sa poti conduce Escellentia-Ta pre fiii Romei antice la farulu desceptárei, amutindu gurile inimiciloru, care ne incetatu tiesu intrige pentru nimicirea poporului românu. Sa viezi, Sante Parinte, multi și indelungati ani! Sa viezi!!!

In Protopopiatulu Pescesului Ian. 30/18 1865.

Preotimea gr. orient. româna.

Amploiatu ori advocatu?

⊙ Sa revenimu inca odata la ale noastre, căci pre noi mai tare ne intereséza referintiele și dorerile noastre, decâtu ale altor'a. Avemu datorintia morala a ajutá acolo unde se pôte, cu svatu și cu fapt'a, déca nu voimu sa fimu sugrumati de câtra propasirea grandioasa a popóreloru ce ne incungiura din toate pârțile!

Nu potemu a nu atinge astadata o cestiune, cum amu díce, vitala pentru noi Români, cu atât'a mai vertosu, căci ori unde ne întorcemu, ori unde privimu, aflámu, ca afacerile noastre politice nu propasiescu cu acea energiá și iutime, ce o aru pofti interesulu nostru comunu; și acésta cestiune e: ca ore tinerii nostri sa-si aléga mai multu cariera de amploiatu ori cea de advocatu?

Ací nu pôte fi vorb'a despre aceea, că sa silimu moralicesce pre cine-va la un'a seu alta cariera, căci fia-care insusi va sci judecă mai bine poterea sea spirituala, precum și aplecarea sea la un'a seu alt'a. E vorb'a numai despre aceea: ca intre referintiele noastre de astadi este ore mai consultu a imbratisia servitiulu statului ori a fi advocati?

Si noi o spunemu cu unu cuventu, ca intre impregiurările, in cari se afla astadi Români in Austri'a, e mai consultu a fi advocatu decâtu amploiatu.

La dicasteriele mai inalte, precum și la oficiolatele cele mai mici pâna acum'a, multiamita Domnului, suntemu reprezentati de-si nu bine, dar totusi asiá, cătu Românilu nu se mai pôte teme de nedreptățile și abuserile seculiloru apusi. Acésta impregiurare e dovéda destula, ca intieleginti'a româna, priimindu servitiu la statu, pelânga interesulu seu propriu a avutu inaintea ochiloru și interesulu națiunei, — ear de alta parte, ca guvernulu Austriei in adevveru voiesce a strabate cu principiulu indreptăției egale. Ast'a in sa nu e destulu. De siguru aru fi o gresiéla mare a crede, ca interesulu naționalu s'aru poté inain'a numai prin amploiatii statului și ca ei ar poté face mai multu pentru Români decâtu neamploiatii.

Căci ce lucra, ce face amploiatulu? Déca e aplicatu cutare la sfer'a juridica, aduce sentintie, decisiuni din punctu de vedere alu dreptului și alu dreptății. Ear déca e impartitu la afacerile politice, administrative, — are de a ascultá și a implini demandatiunile mai inalte, de multe ori in contr'a convingerei sele inca chiaru și atunce, candu vede, ca ast'a seu ceea nu e bunu, nu e salutaru pentru Români.

Acum abstragendu dela acestea, si privindu activitatea deregatoriloru fatia cu ran'a nostra cea mai usturatoare, cu intrebuintiarea limbei române la oficiu, — aflámu, ca activitatea loru e restrinsa. Ei adeca nu potu face nici mai multu nici mai putinu, decâtu ce poftescu pârțile procesuale intre marginile ordinatiuniloru mai inalte, adeca: la rogări romanesce voru respunde romanesce.

Insa intrebámu: cei ce scriu rogările in cause politice și nepolitice, și cei ce pórtá procesele, adeca advocatii, suntu ore in proportiune cu cei ce realizéza dorintiele poporului și

resp. ale singuraticiloru? Nici de cătu! Va sa díca, avemu advocati cu multu mai putini decâtu diregatori.

Avemu d. e. ici colea câte o indreptătire de a poté serie romanesce, la cari apoi amploiatulu trebuie sa respunda romanesce. Insa ce va face amploiatulu, déca pârțile nu se folosescu, nu se potu folosi de indreptățirea acést'a, lipsindu advocatii români? Va respunde de siguru nemtiesce seu magiariesce, precum adeca e scrisa rogarea. Acum'a in casulu acést'a, care nu e rar, ci amu poté díce, prea desu, — ce folosu mare pôte aduce națiunei unu amploiatu — in privinti'a intrebuintiării limbei romanesce? Nimic'a.

Acum'a presupunendu, ca unu amploiatu se alege de reprezentantele poporului, ale căru interese aru trebui sa le apere din toate poterile, — cutezá-va ore unulu cá acel'a a aretá adevverulu precum și neadeverulu in tota goleciunea lui? Pôte ore sa fia independent in tota privinti'a de ori ce influintia? Avuremu ocasiune a ne convinge despre tristulu adevveru, ca nu. Raritate, candu atare amploiatu, cá reprezentantele poporului, cutezá a se opune vointieloru și dorintieloru mai inalte.

Ce folosu are națiunea de advocati?

Mare, cu multu mai mare decâtu de diregatori.

Căci déca ne uitámu la luptele naționale pe terenulu spiritualu, unde se recere independentia și curagiul, acolo aflámu mai multi advocati decâtu diregatori. Lucru preafirescu! Câte esemple amu poté aretá din si dupa tempulu abia trecutulu alu constituționalismulu, unde advocatii strabatura cu realizarea unui seu altui dreptu, pentru care amploiatulu nu cutezá a face nici unu pasu!

Advocatii, cá ómeni neaternatori de vointia cuiva, au cutezatu adese-ori a face opusetiune, remonstratiune și apelata pâna la tronulu Maiestății Sele.

Dar déca privimu pre advocatu cá pre reprezentantele poporului, aflámu, ca voiesce si cu mai multa caldura poté aperi dreptulu poporului decâtu amploiatulu.

Cá omu privatu, advocatulu inca poté face mai multu pentru națiune.

Densulu, avendu odata la mâna dreptulu, lu poté esecutá cu energiá, și déca in instantia prima seu a doua n'a potutu strabate cu realizarea dreptului seu, d. e. alu limbei, — merge pâna la tronul, unde afla vindecarea raneloru. Insa avemu ore advocati destui?

Suntemu convinsi, ca déca numerulu loru va cresce: afacerile publico-politice ale Româniloru voru luá o fatia cu multu mai favoritoare; pâna atunce nu ne potemu folosi de dreptulu ce-lu avemu la mâna.

Numerulu amploiatiloru inca trebuie sa se maréscă, in sa celu putinu astadi nu e in proportiune cu alu advocatiloru, prin urmare propasimu numai cu incetulu, asceptandu timpuri mai favoritoare.

Acéste timpuri mai favoritoare voru sosi de siguru in data ce tinerii nostri si-voru alege cariera de advocatu intr'unu numeru mai mare, si apoi privindu binele nostru comunu, voru fi devotati causeriloru publice, cá fii adevverati ai poporului românu.

Deci noi din partea nostra nu potemu recomandá din destulu tinerimei nostre, sa-si aléga o cariera independentă, pe carea potu folosi națiunei mai multu decâtu pe alt'a. O națiune, carea n'are barbati independinti, n'are vietia!

Din Protopopiatulu gr. or. alu Ungurasulu in 17 Martiu a. c. Se incepura esamenale cursului de ierna in scótele nostre poporale, și se continua regulatu in fia-care comuna.

Inca de timpuriu fuseramu avisati din partea P. On. P. Protopopu Petru R. o s c'a prin unu cerculariu despre modalitatea tinerei esamenelor, la care fura ex officio poftiti pe dilele destinate a luá parte atâtu Eforii ecleciastice și comunali, câtu și parintii invetiaceiloru. Din oficiu fusera invitati și dd. Judi cercuali concerninti a luá parte la esamenale scóteloru din cercurile Dloru. Esamenale s'au tinutu și se tinu in fia-care comuna sub presiedinti'a D. Protopopu. Respusurile și progressulu invetiaceiloru au multiamita pretotindeni pre ascultatorii, cari indesuti prin scóle cu bucuria audiau respusurile prunciloru și pruncelor lor, la intrebările ce li se puneau din partea Domnului Protopopu și altoru onoratorii de fatia, din invetiaturile și deprinderile propuse in scóla lângă care și cele 8 glasuri bisericesci; imnulu: Dómnne tine și protege, — Eata diu'a cea dorita! Descépta-te Române! etc.; și in cele mai multe locuri cuventári cu inceperea și finirea esamenelor, rostite din partea invetiaceiloru, au fostu nu numai multiemitoare pentru totu omulu, dar miscătoare de inima. D. Protopopu n'a lipsitu nicairea a pune in cele mai calde cuvinte la inim'a fia-căru parinte datorinti'a cátra pruncii lui, a'ndemnă și imbarbatá pre invetiatorii in cariera lor, pre parintii prunciloru la tramitarea regulatu a acelor'a la scóla și

preste cursulu de v^{er}a; aducendu-le aminte parintescile svaturi ale Escellentiei Sale D. Archiepiscopu și Mitropolitu și desceptandu-i la cunoscerea folosului ce se va pot^{er} seceră și bisericesce și natiunalminte din crescere buna a fiiloru lor. D-lu Protopopu merita t^ota multiamit^{ea} a natiunei și bisericeii n^{ost}re că unulu, care în privinti^a scolara bucuros n^u nici unu minutu nu lasa sa tr^{ec}a nefolositu; căci cu t^ote ca ce are a face cu n^{is}ce pop^{or}e de totu serace, totusi prin staruinti^a sea stabili n^{is}ce lefi mai multiamit^{ore} pentru invetiatori, in lun'a lui Ianuaru a. c. si-visită sc^{ole}le tractuale ingrijindu-se pentru delaturarea a totu felulu de scaderi și pedeci ivite, etc. I. Zs.

V i e n n ' a . Mai totdeodata cu Engliter'a (a se ved^e a-c^{es}t^{ia}) perd^u și Austri'a pr^u unulu din cei mai inalti ai sei barbati, pre principele Carolu de Liechtenstein, Generalu de Cavalleria, supremu educatoru de curte (Obersthofmeister), și unulu din cei putini desemnatⁱ de Maiestatea Sea Imperatulu Senatori imperiali pe vi^{et}ia.— Siedintiele Senatului imperialu se voru reⁿcepe Luni in 12/24 Aprile.

Varietăți și noutăți de di.

(Necrologu.) Parochulu Ioann Ujic'a din Mesterhaz'a, fiindu postitu in 1 Martiu la unu bolnavu, spre a-lu impartasⁱ cu ss. Taine, la reⁿtorcerea sea s^{er}a pe la 8 ore mergendu calare pe Muresiulu inghiatiatu, s'a corlitu repede cu calu cu totu sub ghiatia și s'au inecat. Viediendu famili'a lui, ca nici p^{an}a 'n dimin^{et}i^a urmat^{ore} nu mai vine acasa, au inceput a caut^a și au aflatu spatur'a, prin carea caduse, și căciul'a lui pe marginea gârlei. Indata se ordinara din partea judelei cercualu d. Ios. Finculu locutorii duoru sate spre a-lu caut^a; indesiertu, căci sloii de ghiatia se gramadisera in catimi grozave tocmai pe locul ac^{el}a. In 27 Martiu, desfacenduse apoi ghiati'a, s'au aflatu cadavru^{lu} bietulu preotu in hotaru^{lu} comunei Ded'a, și s'au ingropatu cu onorile cuvenite in 29 Martiu prin P. Protopopu Iositu Brancovanu și Parochulu localu Ioann Popesculu.— D^{ec}a ferocit^{am}u și glorific^{am}u pre soldatulu, ce cade pe câmpulu bataliei pentru patri'a sea, cum nu Te vomu onor^a pre Tine, invetiacelu alu Domnului, care Ti-ai perdutu vi^{et}i^a in servitulu s^{an}tei tale apostolii! Fia-Ti tier^{an}a usi^{ora} și amintirea binecuv^{en}tata! —

(Testatiune.) Vedu^{va} Mari'a Bors'a din Homorodu, com. Hunedorei, reposata in 21 Iuliu 1864., a lasatu prin testamentu t^ota averea sea, pretiuita in 491 fl. v. a., bisericeii gr. or. din Homorodu, carea a si intratu in dreptulu de possessiune. —

(Unu advocatu de 16 ani.) In 20 Martiu se jură la judicatori'a din Montpellier Emanuilu de Picard, că advocatu. Noulu advocatu este acum de 16 ani, dupace gimnasiulu lu absolvise in anulu alu doispredecelea alu vi^{et}ei sele. —

Din „F^oi^a Societății pentru literatură și cultu. a rom^{an}a in Bucovin'a“ amu priimitu și nr. 4 din 1 Aprile. Ac^{el}a cuprinde: Privire istorica, de Oreste Rennei. Caus'a relelor din civilisatiunea moderna, de Ion alu lui G. Sbier'a. Bibliografia, de G. Hurmuzachi. Tesaurulu literariu pentru cultivarea limbei rom^{an}e (Urmare), de P. Paicu. Teatrulu natiunalu in Cernauti, de A. Hurmuzachi. Publicatiuni ofici^{ose} ale Comitetulu Societății. —

(Caletoria la Paris.) Domnulu Tuvora din Vienn'a au arangiatu pe mijloculu lui Maiu unu voiagi^u dela Vienn'a la Parisu. Pretiulu caletoriei e f^{or}te moderatu; adica numai 65 f. v. a. Programele caletoriei se potu trage prin libreri'a Gerold din Vienn'a ori prin expeditur'a „Gazetei Vieneze“ (Wiener Ztg.). —

(Atentatu.) Sabiulu nostru in dilele acestea fu martorulu unui atentatu, incercatu de unu sergente (strajamesteru) degradatu din garnis^{on}a de aici asup^{ra} capitanulu seu. Soldatulu infuriatu in dimin^{et}i^a de 5/17 Aprile merse de dimin^{et}i^a in cas'a capitanulu, i luă pusc'a dela parete și trase in treⁿsul, fiindu inca 'n patu, f^{ar}a de a-lu nimeri. Soldatulu fu osanditu la m^{or}tea de pusca, și sentinti'a era să se executeze S^{an}bata dimin^{et}i^a, dar dupace ingenunchias^e de^{ja} cu ochii legati la locul de perdiare, fu pardonatu prin colonelulu Grobois. —

Celu mai betr^{an}u omu pe pamentu se crede a fi Iosifu Krele din Americ'a, carele au implinitu acum 139 ani și traiesce la fir'a sea cea de 70 ani. —

Principatele române unite.

Dupa unu telegramu alu „Pressei de Vienn'a“ Principele a sancționatu regulamentul elaboratu de consiliulu statulu pentru chiamarea periodica a rezervelor de armate; dupa acelasi diuariu principele Cuz'a pe 2/14 Maiu va conchiamă de nou camer'a și senatul^u și intre altele va cere unu creditu extraordinariu de 150,000 galbini pentru calatori'a sea in Europ'a apuseana.

In nr. 26 promiseseramu a comunică publiculu nostru adres'a data de alegatorii orasiulu Campulungu realesulu loru D. Aricescu. Neajungendu-ne spatiulu in nr. 27., impartasimu acum acele memorabile cuvinte, care ne rog^{am}u a se conferi cu cele ce diseram^u totu in ac^{es}t^a materia in nr. 26.

Domnulu Constantin D. Aricescu. Domnule deputatu!

Chiamati adi la 18 Martiu 1865 a alege deputatu in loculu remasu vacantu prin departarea D-tale din adunare, subscrisii Te amu realesu totu pe Dnⁱa Ta din partea orasiulu Campulungu; pentru cuvintele urmat^{ore}:

„1. Că sa-Ti dovedimu, ca Te bucuri și adi de increderea locutorilor din acestu judetiu; și ca alegerea D-tale că deputatu la divanulu ad hoc, precum și cea de la 25 Novembre trecut^u, a fostu unu faptu sevarsitu in plina cunoscintia.

„2. Că sa-Ti dovedimu, ca incuviintiamu purtarea D-tale de

la 1848 și p^{an}a adi, că Rom^{an}u, că cetati^{en}u, și in fine că deputatu alu sesiunei acestui anu.

„3. Că sa dovedimu in fine indignarea n^{ost}ra la departarea Dv. din camera; și ca consimtim^u cu disele senatulu din siedinti'a de la 12 Februaru, calificandu fapt'a celoru 75 de deputati de ilegale și vatemat^{ore} și tier^{ei} și tronulu.

„Resplatitu dara pe deplinu prin ac^{es}t^a realegere de nedreptatea ce Ti s'a facutu, nu incetă, domnule deputatu, a aperi și in viitoriu că in trecut^u, cu aceeași credintia și barbatia, drepturile tier^{ei} și interesele judetiului.

„Traiesca aperatorii credinciosi ai Romaniei!“ —

Anuntiamu esirea unei foi n^{ou}e: „Consciintia natiunale“, dar cu dorere trebuie sa anuntiamu totodata și incetarea unei foi vechi, a „Dimbovitiei“. A unei foi vechi? ba nu! căci in Rom^{an}i'a din nenorocire afara d^{or} de „Monitorulu“, nici o f^oi^a n'ajunge la at^{at}a vi^{et}ia, că sa se p^ota numi vechia.

Dupacum ne spune „Trompet'a Carpatiloru“, consiliulu de ministrii adunati in siedintia la 1 Martiu curinte au incuviintiatu propunerea dlui ministru de interne, agricultura și lucruri publice facute prin referatulu ce i^a presintatu, și l'a autorisatu sa presinte camerei unu proiectu de lege pentru deschiderea unui creditu supplementariu de lei si^{es}e-sute si^{es}e spre-diece mii si^{es}e sunt^e optu-diece, spre a se pot^{er} incepe functiunarea servitulu postale internatiunale de c^{at}ra post'a rom^{an}a dela 1 Maiu viitoriu.

„Opiniunea natiunale“ dă cititoriloru sei unu summiariu alu lucr^{ar}iloru camerei și senatulu in ac^{es}t^a sesiune. Credem^u de interesu, a av^e adunate la unu locu din partea unui diuariu competente insemnarea tuturoru actelor^u corporiloru reprezentative, și asi^a le estragem^u și noi din diuariulu numitu, f^{ar}a in^{sa} a priimi aici și critic'a, ce face elu cut^{ar}ui seu cut^{ar}ui din aceste acte.

„N^{ou}a adunare, dice „Op. nat.“, strinsa in virtutea unei n^{ou}e legi electorale decretate, indata dupa constituirea sea, s'a arelatu set^{os}a de a pune statulu rom^{an}u pe o cale normala. Ea a datu guvernulu, care de multu tempu mergea f^{ar}a bugetu, bugetulu pe anulu curentu, pe care l'a votatu chiaru in ajunulu anulu n^{ou}a. Bugetulu se suie la 159,166,677 lei.

— Dupa ac^{es}t^a, Adunarea s'a ocupatu cu respunsulu la discursulu Tronulu, respunsu prin care s'a sancționatu și recunoscutu t^ote actele sevarsite dela 2 Maiu, p^{an}a la diu'a deschiderei ei, acte recunoscute mai ant^{ai}u și cu c^{at}e-va luni mai nainte de poterile straine, și apoi a procesu la votarea proiectulu de lege pentru diurn'a Dloru deputati, adica a otaritu a se d^a c^{at}e doi galbeni pe di fia-c^{ar}ui'a din membrii ei, fia functiunari, fia pensiunari, aiba ei inca trei seu și mai multe mii lei pe luna platite de statu, de a se d^a, dicem^u, t^ota, f^{ar}a esceptiune, ac^{es}t^a diurna.

Proiectulu de lege pentru numirea de Mitropoliti și Episcopi eparchioli in Rom^{an}i'a, votatu de adunare și adoptatu și de Senatu, fiindu promulgatu, nu mai ne putem permite a face aci observatiunile n^{ost}re asup^{ra} lui. Adunarea apoi a mai votatu proiectulu pentru contractarea unui imprumutu de 150,000,000 lei, cursu de Turci'a, pentru solutiunile definitive a cestiunei monastiriloru pamentene d^{is}e inchinate. Fi-va ore de ast^a-data transacta ac^{es}t^a cestiune?

Adunarea a mai votatu apoi urmat^{ore}le proiecte de legi:

Pentru regularea și asediarea baselor^u, dupa care are a se prelev^a imp^{os}itul^u fonciariu (darea de pamentu. Red. T. R.)

Pentru instituirea de p^{an}' acum a Consiliulu permanentu alu Instructiunei publice.

Pentru adaugarea a 1161 dorobanti peste cei aflati in partea de dinc^{oc}e de Milcovu— creditu supplementariu de lei 1,640,404.

Pentru scadiamentulu de 10% arendasiloru Statulu preste despagubirea prevediuta de art. 63 din legea rurala.

Pentru infiintierea de cheiuri pe ambele p^{ar}ti ale riulu Dimboviti'a din intrulu Capitalei, 1,200,000 lei.

Pentru lucr^{ar}ile publice de ori ce natura prin modu de concessiuni c^{at}ra companii și capitalisti.

Pentru a se cumper^a din strainetate și lithografi 50,000 c^{ol}e hartia pentru paspor^{te}; creditu extraordinariu de 22,000 lei.

Pentru plat'a pe anulu 1865. Agentiei generale din Triest spre asigurarea in^{con}tr'a incendiulu a edificiiloru pendinte de Ministrulu de interne; creditu extraordinariu de lei 4,990, parale 20.

Pentru bugetulu cassei de dotatiune a ^{ost}ei, pe anulu 1865.

Pentru desfiintierea comissiei epitropicesci din lasi și impartirea atributiuniloru sale; tribunaleloru de judetie de ant^{ai}a instantia.

Pentru desfiintierea moriloru depe riulu Dimboviti'a.

Pentru stingerea processelor intentate de guvernulu dlui

Grigoriu Brancovenu pentru predarea documentelor monastirilor dişe Brancovenesci şi darea socotelilor pe câtu tempu a administratu aceste averi.

„Pentru organizarea serviciului de percepţiune de prin orasele şi tergurile principale.

Pentru restabilirea comunicatilor intrerupte prin debordarea apelor, creditu extraordinariu de lei 700,000.

„Pentru punerea in aplicatiune a legii rurale in părţile relative la despagubirea proprietarilor de mosii, creditu supplementariu de lei 195,650.

„Pentru confectionarea obligatiunilor rurale, creditu extraordinariu de lei 600,000.

„Pentru mentinerea gendarmilor de peste Milcovu astfel cum a existatu in anulu precedentu şi pe acestu anu pâna la definitiv'a organizare a dorobantilor.

„Pentru intrarea pastorilor straini in ţiera, şi

„Pentru organizarea judecatorésca.

Asupr'a acestoru legi ne rezervâmu dreptulu sa revenimu, candu vomu aretâ in specialu lucrările Senatului.

Cifr'a pensiunilor votate in acésta sesiune se urca la 492,850 lei par. 2 pe anu.

Incheiâmu articolulu nostru aretandu ca adunarea a votatu in acésta sesiune şi 13 naturalisatiuni.“—

In 20 Martiu s'au immormentatu in Bucuresci d. Nicolau Filimonu, scriitoru distinsu, musicalu genialu şi credinciosu functionaru alu statului. Cuventulu de adio la mortentu i l'a rostitu d. Cesaru Boliacu. Romania au suferitu o perdere insemnata prin mórtea acestui bravu fiu alu seu.

Conflictulu escatu intre guvernulu român şi puterile straine, despre care se vorbesce astadi atât de multu prin diuare, dupa parerea noastră, nu va fi indelungatu şi seriosu. Genes'a lui este, ca mai tóte puterile mai mari incheiasera in decurgerea tempului feliurite tractate cu Turci'a, tractate ce se estindeau —pe dreptu pe nedreptu—şi asupr'a teritoriilor Romaniei şi Moldaviei, prin cari tractate se ascură suditiloru acelor puteri feliurite esemptiuni şi prerogative. Principele Cuz'a, tinendu-se strictu de tractatele originale intre principat şi Turci'a, prin care acestor'a se garantéza inlauntru deplin'a autonomia, se pare ca a lovit cu mai multe ocaziuni in aceste tractate incheiate intre dóue partide despre un'a a trei'a fără scirea şi voi'a eii. Consulii straini, cari prin aceste mesuri ale guvernului romanescu se veduira restrinsi in drepturile şi respective privilegii lor de mai nainte, facura unu pasu colectivu fatia cu principiile pentru restituirea acelor drepturi. Principele respunse, ca dupa conventiunea de Paris capitulatiunile incheiate intre pórtă şi puterile europene, numai intru atât'a au valóre ablegatóre pentru principate, încâtu nu se afla in contradicere cu autonomi'a garantata acestoru tieri. Apoi sa fia adansu, ca deocamdata ascépta sa scie, cum intielegu puterile acestu articulu; pâna atunci va cautâ, cá strainii sa fia tractati in principate dupa dreptate cá si pâna acum, dar nu dupa libertâtile ce li le aru dá capitulatiunile, ci dupa dreptulu popóreloru, dupa care sunt tractati strainii intr'alte staturi europene.

Prospectu politicu.

Votarea la bundulu nemtiescu din 6 Aprile c. n. a esítu asiá, precum se prevedea prin priimirea propunerei bavaro-saxonese: 9 voturi, intre cari şi Austri'a, votara pentru punerea in posesiune a ducelui de Augustenburg, ear 6, in fruntea câror'a Prussi'a, contr'a. Prussi'a declarâ cu resolutetia, ca hotarirea acést'a a bundului din partea Prussiei va remané fără efect. Tóta lumea este curiósă, cum se voru desfasiurâ mai departe lucrurile acestea germane: pasi-voru staturile medie cu Austri'a şi fără 'ndoiéla cu maiortatea populatiunei germane şi mai departe incontr'a Prussiei, ori voru suferi, cá acést'a, precum cu multe alte ocaziuni, asiá şi acum sa-si rida de hotaririle bundului?

Din Hamburg se scrie, ca Comissarul austriacu Br. de Halbhuber aru fi priimitu inviatiune din Vienn'a, a tramite prisosulu din veniturile administratiunei Schleswig—Holsteinului la Vienn'a. Dupa alte sciri Austri'a trage din aceste venituri $\frac{1}{3}$, ear Prussi'a $\frac{2}{3}$. —

Intr'aceea guvernulu prussescu au avutu in camera o perdere fórte insemnata. In sedinti'a din 7 Aprile se 'nfatisia naintea camerei fondulu de dispositiune pentru scopuri comune politice pentru care regimulu ceru 31,000 taleri. Pelânga tóta incordarea din partea ministriloru propoziţiunea regimului se rieptâ cu mare maiortate. Ministrulu Eulenburg declarâ, ca prin stergerea acestei sume infintiarea legii finantiale se ingreuiéza; deputatii progressisti respunsera, ca regimulu este regimu de partida şi ca pentru scopuri de partida nu se potu incuviintiá bani, şi cu atât'a mai putînu se póte incuviintiá unu postu, a cârui priimire aru fi egala unui votu de incredere. In privinti'a foiloru oficióse disera, ca unu regimu bunu n'are lipsa de pene şi de

foi cumperate. Cu atât'a mai putînu póte sprijini cas'a foi de acelea, a câroru problema principala e, a injurâ diel'a, foi care sunt pline indesuite de minciuni şi calumnii, şi câror'a le este iertatu ori ce desfrâu, pecandu press'a independinte are a suferi cele mai grele apasări.

Englitter'a deplange mórtea unui' din cei mai renumiti ai sei barbati: a lui Richard Cobden, fostu de mai multe ori ablegatu, scriitoru escelinte, patriotu cu totu suflétulu, politicu şi omu in tóta privinti'a emininte. — Foile englesesci adusesera nu de multu notiti'a, ca in Maiu are sa urmeze la Varsiovi'a unu congressu intre monarchii Austriei, Prussiei şi Rusiei; in cercurile diplomatice din Vienn'a despre o astfelu de intalnire nu se scie nimicu.

Din Franci'a se scrie, ca armatele franceze din Messico facu inaintări insemnate. Imperatulu se dice acum, ca nu va calatori la Algeri'a, ci printiulu Napoleonu in orientu; de alta parte in sa se facu tóte pregatirile pentru calatori'a Imperatului. — In caus'a romana guvernulu francesu se arata mai multu decâtu pâna acum aplecatu a duce la deplinire conventiunea din Septembre cu Itali'a.

Camera italiana au adusu in sedinti'a din 8 Aprile o decisiune fórte momentósa, adeca decisiunea, ca suspendarea monastirilor şi a ordurilor religiose sa se voteze inca in sesiunea acést'a. Tóte incercările de a amaná aducerea acestei legi remasera desierte; Itali'a va sa stérge odata cu capulu monastirile şi cinurile calugaresci. Intrebarea cea mare va fi acum numai aceea, ca averile, ce se voru castigâ din aceste vendiári, fi-voru ale statului, ale comunelor ori ale provinciilor respective. — O comisiune emisa de camera lucra cu incordare la proiectele de legi pentru vendiarea drumurilor de feru ale statului, a câroru vendiare s'au accepstatu cu 156 contr'a 88 voturi.

Itali'a patimesce inca in multe locuri de atacurile cele nerusinate ale talchariloru briganti, cari diu'a pe la amédi din drumurile mari fura ómeni şi apoi i tînu la sine pâna candu li se tramitu banii de rescumperare. Mai cu séma insul'a Sicili'a e plina de talchari de acesti'a, încâtu ómeni mai cu stare nu 'ndrasnescu a calatori dintr'unu orasiu in celalaltu fără asistintia militara. Asupr'a Brigantiloru de pe teritoriulu romanu au plecatu soldati francesi de o parte şi soldati italiani de cecalalta.

Guvernulu ottomanu a otaritu a tramite la Antitaurus o espeditiune de 15,000 soldati contr'a rebeliloru. Alta scire din Turci'a e, ca Guvernulu nu mai concede la intreprinditori straini cladiri de drumuri ferate in Turci'a.

Regel'ele grecescu indata dupa Pasci va face o calatoria prin provincie; se crede, ca şi la Itali'a, pentru de a se logodi cu o princesa russésca.

Computu publicu.

Prea onoratul domnu Jude primariu in comitatulu Cetatiei de Balta şi colectoru alu Assoc. tranne române Iosifu St. Siuluti prin charti'a sea de dto 17 Martiu 1865 a tramesu la Assoc. tranne, summ'a de 25 fl. 80 xr. v. a. cá oferte dela Comunele: V. Andráfalva (16 fl. 80 xr.), Balavásár (5 fl.), Iovedito (4 fl.) (25 fl. 80 xr.), cu a ceea dorintia, cá acésta summusióra sa se impartia intre tinerii studenti din comitatulu Cetatiei de balta, aflatori la Academi'a c. r. din Sabiiu.

Conformu dorintiei mai susnumitului domnu tramitatoriu, summ'a de 25 fl. 80 xr., s'a impartitu in 5 Aprile a. c. in párti egali-dupacum dovedescu cuitantiele resp. — intre urmatorii tineri ascultatori de drepturi la Academi'a c. r. din Sabiiu, din comitatulu Cetatiei de balta si anume: a) lui Aless. Filipu, Georgiu Cost'a, Mateiu Poti'a (toti trei in alu III. anu) şi lui Georgiu Pop'a (in I. anu), la fia-care câte 6 fl. 45 xr., prin urmare la toti 4 insi: summ'a 25 fl. 80 xr. v. a.

Pentru care ajutoriu, respectivulu domnu, i-se aduce multiamita in numele acestoru tineri.

Dela Secretariatulu Asociatiunei tranne române.
Sabiiu in 5 Aprile 1865.

Nr. 11—1

Publicatiune.

Reuniunea de assecurare contr'a focului „Victori'a“ a priimita dela inaltulu locu sub Nr. 887. 1865. din 7 Martiu concessiunea definitiva şi in urmarea acestei'a s'a constituitu in adunarea generala din 29 ale lunei trecute.

In urmarea acestor'a toti dd. actionari ai acestui institutu suntu provocati, a respunde, in intielesulu §loru 9. si 93 ai statuteloru intarite, ratele statorite in § 6 alu conditiuniloru de subscriptione, din cari cea d'antâiu cade pe 1 Maiu a. c., in Clusiu la domnulu Frid. Wagner, directorele administrativu alu acestui institutu.

Clusiu in 30 Martiu 1865.

Consiliulu administrativu alu Societâti de assecurare contr'a focului „Victori'a“,

Br. Ludovicu Iosika, Georgiu Hintz,
Presiedinte. Vicepresiedinte.

Burs'a din Vienn'a 10/22 Aprile 1865.

Metalicele 5%	72	Actiile de creditu	184 70
Imprumutulu nat. 5%	76 15	Argintulu	106
Actiile de banca	800	Galbinulu	5 13